

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/162/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616207994
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6616207994.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a členov senátu Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO : 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou zo sídlom Malinovo, Slnecná 765/3, IČO : 42 174 902, proti žalovanej P. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., J. D. XXX/XX, o zaplatenie 1.397,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21C/174/2016 - 86 zo dňa 19. 03. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol (I. výrok) p
o t v r d z u j e .

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania (II. výrok) m e n í tak, že žalovanej voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

III. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že žalobou, ktorá mu bola doručená dňa 20.06.2016 sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.397,- Eur s príslušenstvom. Odôvodňoval to tým, že so žalovanou uzatvoril dňa 01.10.2009 zmluvu o úvere č. 614600261, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 800,- Eur, s tým, že žalovaná mala žalobcovi vrátiť túto sumu navyšenú o sumu 772,- Eur (spolu mala zaplatiť 1.572,- Eur). Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, stratila výhodu splátok a dlh sa stal dňa 01.09.2010 splatným. Žalobca podal trestné oznámenie na žalovanú na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Lučenec vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere v úmysle ho nesplácať, čomu nasvedčovala aj skutočnosť, že do podania trestného oznámenia neuhradila žiadnu splátku napriek tomu, že mala finančné prostriedky. Trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec č.k. 2T/170/2012-996 zo dňa 09.10.2012 bola žalovaná uznaná vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol žalobca ako poškodený so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz sa stal právoplatným a vykonateľným 09.10.2012.

3. Na základe výzvy súdu žalobca poukázal na to, že si v predmetnom konaní uplatňuje nárok zo zodpovednostného právneho vzťahu za prečin úverového podvodu v zmysle rozhodnutia vydaného v trestnom konaní sp. zn. 2T/170/2012, teda titulom nároku na náhradu škody.

4. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že podstata žaloby je jej zrejماً, pričom vzniesla námietku premlčania.

5. Súd prvej inštancie mal preukázaný prvý predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým bola existencia protiprávneho úkonu, rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 2T/170/2012 - 996 zo dňa 09. 10. 2012, pretože je v zmysle § 195 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) viazaný rozhodnutím súdu v trestnom konaní.

6. Okresný súd skúmal aj naplnenie druhého predpokladu existencie zodpovednostného právneho vzťahu, ktorým je vznik škody. Adhéznou zmluvu o úvere z 01. 10. 2009, z obsahom zachyteným na predtlačenom formulári, vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru o potrebe aplikácie ustanovení spotrebiteľského práva. Uviedol, že žalovaná nemala možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť obsah zmluvy vopred pripravenej žalobcom. Pokiaľ chcela získať finančné prostriedky mala povinnosťou žalobcom predložený formulár (žiadosť o úveru) vyplniť s požiadavkou na výšku úveru, počet splátok a žalobcovi ho vrátiť. Následne žalobca rozhodol v akej výške a za akých podmienok úver dlžníčke poskytne a vyhotovil nový text zmluvy o poskytnutí úveru, ktorý žalovanej predložil aj so schválenou výškou úveru a ďalšími náležitosťami, ktoré dopísal. Žalovaná ich nedokázala ovplyvniť, len zmluvu ako celok podpísať alebo odmietnuť. Samotná zmluva a jej všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú písané malým nahusteným písmom, pričom ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie. Zmluva neobsahuje ani náležitosti vyžadované zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, konkrétne údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Na uvedenú zmluvu sa preto hľadí ako na zmluvu bez úrokov a bez poplatkov.

7. Vzhľadom na žalovanou vznesenú námietku premlčania okresný súd konštatoval, že subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť odkedy sa poškodený dozvie o škode a o zodpovednej osobe, pričom plynie v rámci 10 ročnej (v prípade škody spôsobenej úmyselne) objektívnej premlčacej doby. Okresný súd potom dospel k záveru, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť u žalobcu, t. j. poškodeného v trestnom konaní najneskôr dňa 27. 11. 2012, kedy preukázateľne prevzal rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 2T/170/2012, pričom uplynula 27. 11. 2014. Žalobca podal žalobu na Okresnom súde Lučenec dňa 20. 06. 2016, teda po uplynutí premlčacej dvojročnej subjektívnej doby. Z týchto dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP. V konaní v celom rozsahu úspešná žalovaná na pojednávaní uviedla, že si trovy neuplatňuje, preto súd prvej inštancie vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a písm. h) CSP. Uviedol, že so svojím nárokom na náhradu škody bol v súlade s ust. § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný na civilné konanie Okresným súdom Lučenec rozhodnutím sp. zn. 2T/170/2012 - 996 zo dňa 09. 10. 2012, ktorým žalovaná bola uznaná vinou zo spáchania prečinu úverového podvodu. Namietal, že niet pochýb o tom, že konanie žalovanej malo charakter úmyslu, čo bolo potvrdené aj rozsudkom okresného súdu v trestnom konaní, ktorým uznal žalovanú vinou zo spáchania úmyselného trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona.

10. Namietol aplikáciu ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka okresným súdom, tvrdiac, že na plynutie premlčacej doby je nevyhnutné aplikovať § 106 ods. 2 tejto právnej úpravy. Do úvahy prichádza aj aplikácia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prípade, ak bolo právo na náhradu škody priznané právoplatným rozhodnutím súdu, alebo ak povinný uznal povinnosť nahradiť škodu. V týchto prípadoch sa neuplatňujú kombinované premlčacie doby, ale 10 ročná premlčacia doba. Konanie žalovanej malo charakter úmyslu, ako vyplýva z právoplatného rozhodnutia vydaného v trestnom konaní. Úmyslom zákonodarcu bolo umožniť poškodenému domáhať sa náhrady škody spôsobenej úmyselne v dlhšom časovom intervale (§ 110 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je viazaný na udalosť, z ktorej škoda vznikla. Udalosť, z ktorej škoda vznikla, nemožno stotožniť iba

s protiprávnym úkonom či udalosťou vyvolávajúcou škodu, lebo tak by mohla premlčacia doba začať plynúť skôr, než ku škode na majetku vôbec došlo. Žalobca má za to, že si škodu uplatnil v objektívnej lehote na jej náhradu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/44/2008 z 28. 04. 2008, podľa ktorého dátum právoplatnosti rozhodnutia je závislý od procesných okolností, ktoré nastali v priebehu konania a s vedomosťou poškodeného o škode a škodcovi, priamo nesúvisí. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (!34 CSP), preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil, vo veci správne rozhodol. Rozhodnutie je odôvodnené v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a rozsudok okresného súdu potvrdil z tých istých dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení rozhodnutia okresný súd, preto odvolací súd svoje rozhodnutie bližšie neodôvodňuje v súlade s ods. 2 ust. § 387 CSP.

15. Žalobca v odvolaní neuviedol a nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom a mohli mať vplyv na výsledok rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Občiansky zákonník upravuje premlčateľnosť práv v ust. § 100 a nasledujúcich. Ide o „všeobecnú“ premlčaciu dobu, ktorá je trojročná a uplatní sa všade tam, kde zákon pre určité právo neupravuje osobitnú premlčaciu dobu. Pri práve na náhradu škody Občiansky zákonník stanovuje kombinovanú premlčaciu dobu - subjektívnu (§ 106 ods. 1) a objektívnu (§ 106 ods. 2). Tieto premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a objektívna premlčacia doba je trojročná, alebo desaťročná v prípade, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne. Pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z týchto premlčacích dôb a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo na náhradu škody priznať. Ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie ešte druhá premlčacia doba. V danom prípade súd založil svoje rozhodnutie na preukázanom uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Potom nebolo dôvodné a ani právne významné zaoberať sa aj plynutím 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Odvolacia námietka žalobcu, v zmysle ktorej by mu podľa jeho názoru malo prislúchať právo uplatniť nárok v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe, je nedôvodná. Navyše pokiaľ v súvislosti s premlčaním v danom prípade poukazuje na desaťročnú premlčaciu dobu stanovenú v ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, toto ustanovenie nesprávne vykladá. Pokiaľ namieta, že súd mal zároveň, a to odhliadnuc od osobitnej právnej úpravy premlčania nároku na náhrady škody, aplikovať aj ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, ktorý stanovuje, že: „ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť“, treba uviesť, že predmetné ustanovenie sa vzťahuje k samotnému „výkonu“ práva, teda práva priznaného právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu (taktiež ak dlžník právo písomne uznal právne relevantným spôsobom).

17. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Aby nedochádzalo k situáciám, kedy by si veriteľ síce svoje právo uplatnil ešte pred uplynutím premlčacej doby, avšak k jeho priznaniu by došlo až po jej uplynutí, zákon upravuje inštitúty spočívania premlčacej doby (dočasné zastavenie jej plynutia) a pretrhnutia premlčacej doby (kedy sa zo zákonom stanovených predpokladov plynutie doby zastaví, ale po odpadnutí prekážky plynutie doby nepokračuje - uplynutá časť lehoty sa nezohľadní - ale začína

plynúť doba od nového začiatku). Žalobca súdu ničím nepreukázal, že v prejednávacom prípade malo dôjsť, resp. došlo k spočívaniu premlčania v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka.

18. Žalobca právo na náhradu škody uplatnil podaním žaloby na Okresnom súde Lučenec dňa 20. 06. 2016. Okresný súd správne vo svojom rozhodnutí konštatoval, že toto bolo po uplynutí subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okresný súd ustálil, že žalobca sa nepochybné dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá najneskôr 27.11.2012, kedy preukázateľne prevzal rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/170/2012. Tento záver súdu prvej inštancie odvolateľ konkrétnymi skutočnosťami nevyvrátil. Subjektívna premlčacia doba potom podľa súdu prvej inštancie aj podľa odvolacieho súdu uplynula 27.11.2014, súdne konanie bolo začaté 20.06.2016, teda po jej márnom uplynutí.

19. Odvolateľ podal odvolanie formálne voči celému rozsudku, ale správnosť výroku o trovách konania nespochybnil. Od rozhodnutia odvolaním napadnutom výroku však závisí aj výrok o trovách konania (§ 379 písm. a/ CSP), preto ho odvolací súd po vykonanom odvolacom prieskume zmenil (§ 388 CSP) tak, aby jeho odôvodnenie zodpovedalo výroku a právnej úprave. Súd prvej inštancie totiž správne aplikoval § 255 CSP aj zásadou plného úspechu žalovanej v konaní. V odôvodnení ale uviedol, že žalovanej nepriznal náhradu trov konania, čím rozhodol aj o ich výške, keďže jej žiadne trovy nevznikli. Žalovaná odvolanie proti výroku o trovách konania nepodala, teda sa s nepriznaním ich náhrady stotožnila. Vo výroku rozsudku však okresný súd uviedol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, čo nekorešponduje s jeho úvahami uvedenými v odôvodnení rozsudku. Odvolaciemu súdu neostávalo iné, iba toto pochybenie súdu prvej inštancie odstrániť formálnou zmenou druhého výroku.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, preto žalovanej prináleží nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Nakoľko však žalovanej preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, bolo by neúčelné, aby o výške náhrady trov konania rozhodoval súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), a preto odvolací súd rozhodol, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/176/2016 a sp. zn. 6Cdo/5/2017).

21. Toto rozhodnutie prijal senátu odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).